

DOSTOJANSTVO MUŠKARCA I ŽENE

Razred: 8.

Nastavna tema: Bog – Stvoritelj i Prijatelj čovjeka

Nastavna aktivnost: Dostojanstvo muškarca i žene

Nadnevak: 14. siječnja 2024.

Odgojno-obrazovni ishodi:

- ✚ Učenik analizira sadržaj Post 1,27. (OŠ KV A.8.2.)
- ✚ Kritički vrednuje govor o muškarcima i ženama prisutan u medijima. (OŠ KV A.8.2.)
- ✚ Izražava stav poštovanja prema osobama suprotnog spola. (OŠ KV B.8.1.)

Očekivanja međupredmetnih tema:

- ✚ Učenik razvija sliku o sebi. (osr A.3.1.)
- ✚ Kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja. (uku A.3.4.)
- ✚ Ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć. (uku D.3.2.)

Međupredmetne korelacije:

- ✚ Učenik govori i razgovara u skladu sa svrhom govorenja i sudjeluje u planiranoj raspravi. (OŠ HJ A.8.1.)
- ✚ Sluša tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga sa stečenim znanjem i iskustvom. (OŠ HJ A.8.2.)
- ✚ Oblikuje tekst i primjenjuje znanja o rečenicama. (OŠ HJ A.8.5.)
- ✚ Prosuđuje utjecaj medijskih tekstova radi komercijalizacije. (OŠ HJ C.8.1.)
- ✚ Povezuje biološka otkrića s razvojem civilizacije i primjenom tehnologije u svakodnevnom životu. (BIO OŠ D.8.2.)
- ✚ Analizira međusobne odnose i dinamiku u pojedinim društvima. (POV OŠ A.8.1.)

Metodički sustav: kombinirani

Oblici rada: frontalni rad, samostalni rad i rad u skupinama

Nastavne metode: molitva, vođeni razgovor, fotogovor, izlaganje, zapisivanje, odgovaranje na pitanja, pisano izražavanje...

Nastavna sredstva i pomagala: laptop i projektor, powerpoint prezentacija, radni list i bilježnica

Izvori za pripremu:

- ✚ Molitva sv. Valentinu za pronalazak partnera, <https://hkm.hr/mladi/molitve-za-pronalazak-ljubavi/>, pristupljeno: 8. siječnja 2024.
- ✚ Jeruzalemska Biblija, Stari i Novi Zavjet s uvodima i bilješkama iz "La Bible de Jerusalem", ur. Adalbert Rebić, Jerko Fućak i Bonaventura Duda, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1996.
- ✚ <http://objectificationofads.weebly.com/effects-on-women.html> (pristupljeno: 8. siječnja 2024.)
- ✚ <http://www.grakni.hr/drustvo/gradjanski-aktivizam/114-zene-nekad-i-danas> (pristupljeno: 22. lipnja 2020.)
- ✚ www.canadianfamily.ca (pristupljeno: 22. lipnja 2020.)
- ✚ Hrvatsko nadzemlje, *Izbirljivi Adam*, <https://www.youtube.com/watch?v=RsyY9kgwcHU> (pristupljeno: 8. siječnja 2024.)
- ✚ Josip Periš, Marina Šimić i Ivana Perčić, *Ukorak s Isusom, udžbenik za katolički vjeronauk osmoga razreda osnovne škole*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2021.

Vrednovanje za učenje: praćenje učenika

TIJEK SATA

Molitveno-meditativni početak

Nakon kratke pripreme za molitvu, učenici slušaju ulomak iz *Molitve svetom Valentinu za pronalazak partnera* koji čitam. Potom zajedno molimo *Slava Ocu...*

*Oče pun ljubavi, znaš da je najdublja želja mog srca
upoznati nekoga s kime mogu podijeliti svoj život.
Uzdam se u Tvoj plan ljubavi prema meni
i molim da uskoro sretnem osobu koju si mi namijenio.
Snagom Duha Svetoga, otvori moje srce i um
tako da prepoznam svoju srodnu dušu.
Ukloni sve prepreke koje mogu biti na putu ovom sretnom susretu,
tako da bih mogao pronaći novi osjećaj cjelovitosti, radosti i mira. Amen!*

Motivacija s uvodom u temu

Kroz razgovor i postupno otvaranje slajdova vodim učenike kroz ponavljanje spoznaja o stvaranju muškarca i žene te otkrivamo poruku o dostojanstvu jednoga i drugoga koje im je Bog darovao.

Započinjemo današnji sat jednim biblijskim retkom s kojim smo se susreli već više puta. (Projciram i čitam tekst Post 1,27.)

*"Na svoju sliku stvori Bog čovjeka,
na sliku Božju on ga stvori,
muško i žensko stvori ih."
(Post 1,27)*

Rekli smo već i da biblijski pisac na svoj slikoviti način, jednostavnim riječima izriče velike istine. Koje istine možete prepoznati u ovoj rečenici? (Vodim učenike prema zaključku koji potom projciram na drugom slajdu – prvi dio.)

Pažljivo oko i uho ovdje će prepoznati:

- 1. da je čovjek stvoren na sliku Božju*
- 2. da je stvoren kao muškarac i žena.*

DOSTOJANSTVO MUŠKARCA I ŽENE

- čovjek je stvoren na sliku Božju
- stvoren je kao muškarac i žena

Što iz tih dviju istina možemo zaključiti o odnosu muškarca i žene? (Vodim učenike prema zaključku koji potom projiciram na drugom slajdu – drugi dio.)

**DOSTOJANSTVO
MUŠKARCA I ŽENE**

- čovjek je stvoren na sliku Božju
- stvoren je kao muškarac i žena

- muškarac i žena nisu jednaki
- ali imaju jednako dostojanstvo

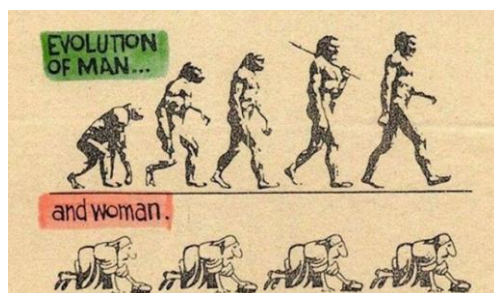
Možemo zaključiti opet dvije stvari:

1. muškarac i žena nisu jednaki (jer da jesu, ne bi bilo potrebe za naglašavanjem da su 'muškarac i žena')
2. oboje su stvoreni na sliku Božju, što im daje jednako dostojanstvo.

Učenici, na moj poticaj, prepisuju projicirani tekst.

Analiza i interpretacija fotografija

Prikazujem učenicima reklame preuzete iz medija.

Pozivam ih da komentiraju sadržaj koji prikazuju. Pitam ih koliko prikazani sadržaj odgovara stvarnosti. Tražim da svoje odgovore upotpune primjerima iz svakodnevnog života. (Pazim da razgovor ne prijeđe u svađu ili vrijeđanje!!!)

Izlaganje

Kratko izlažem o dostojanstvu muškarca i žene.

Tekst kojim smo započeli sat je prilično jasan. Bog stvara muškarca i ženu i na jednak način im daje osobno dostojanstvo. I jedno i drugo su osoba koja

nosi Božje crte u sebi. I jedno i drugo u sebi nose nešto božansko. I jedno i drugo su – na posve različite načine – slika Božje moći. Njezinu puninu poprimaju tek u bračnom zajedništvu i stvaranju novoga života (na što nas je uputila i molitva na početku sata). Bez jednog ili drugoga, života ne bi bilo. Više nam problema zadaje onaj drugi tekst o stvaranju žene iz muškarčeva rebra (projiciram tekst Post 2, ali ga ne čitam) koji je bio razlog što se i u Crkvi dugo vremena gledalo na muškarca kao vrijednijeg i nadređenog ženi.

I reče Jahve, Bog: "Nije dobro da čovjek bude sam: načinit ću mu pomoć kao što je on." Tada Jahve, Bog, pusti tvrd san na čovjeka te on zaspa, pa mu izvadi jedno rebro, a mjesto zatvori mesom. Od rebra što ga je uzeo čovjeku napravi Jahve, Bog, ženu pa je dovede čovjeku. Nato čovjek reče: "Gle, evo kosti od mojih kostiju, mesa od mesa mojega! Ženom neka se zove, od čovjeka kad je uzeta!" Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu i bit će njih dvoje jedno tijelo. (Post 2,18.21-24)

I danas će se mnogi u obrani takvoga stava pozivati na to da je muškarac stvoren prvi, da je Eva stvorena iz njegova rebra pa je time manje vrijedna. Međutim, pažljivim čitanjem opet ćemo otkriti:

1. Nije dobro da čovjek bude sam. Stvoreni smo za zajedništvo. Ne možemo se roditi sami, ne možemo živjeti sami, ne možemo stvarati sami. Trebamo drugoga.
2. Muškarcu treba pomoć kao što je on. Ne veća ili manja, nego 'kao što je on'. Nijedno biće stvoreno prije žene nije muškarca moglo zadovoljiti. Trebao je nekoga "kao što je on".
3. Stvaranje iz muškarčeva rebra pokazuje da su i jedno i drugo stvoreni "iz istog materijala", iz onoga kojega je dao Stvoritelj. Kada u Bibliji čovjek daje nekome ime, onda on postaje njegov gospodar. Muškarac ženi daje ime. U našem prijevodu to nije jasno, ali on njoj zapravo daje svoje ime. U biblijskom originalu, on – IŠ, njoj daje ime – IŠA. Čini to jer joj nije gospodar, nego ravnopravan partner. Najsličnije bi bilo prevesti: "Čovječicom neka se zove od čovjeka kada je uzeta".

Na internetu možete pronaći puno jako dobrih predavanja o teologiji tijela, o značenju spolnosti i otkriti bogatstvo komplementarnosti koju kao muškarci i žene nosimo u sebi. Ako ne razumijemo specifičnost drugoga spola, onda ne razumijemo ni svoju. Ako ne poštujemo drugi spol, onda ne poštujemo ni svoj. I onda dolazi do svih predrasuda poput onih u uvodnim reklamama.

Rad u skupinama i izlaganje rezultata rada

Prikazujem učenicima skeč Hrvatskog nadzemlja o *Izbirljivom Adamu* i najavljujem da će nakon skeča imati zadatak.

Nakon skeča, učenici u malim istospolnim skupinama odgovaraju na pitanja u nastavku.

- ✚ *Opišite kako je u skeču Hrvatskog nadzemlja opisan Adam, a kako Eva?*
- ✚ *Koje predrasude prepoznajete o muškarcima, a koje o ženama?*
- ✚ *Zamislite i u obliku natuknica opišite kakav bi bio svijet u kojemu žive samo osobe vašega spola. Kakav bi bio vaš život u njemu?*

Predstavnici skupina čitaju odgovore. Po potrebi ih međusobno komentiramo i dopunjujemo.

Sinteza s aktualizacijom

Učenici trebaju odgovoriti na pitanje: "Kad biste trebali pohvaliti osobe suprotnoga spola, što biste pohvalili?" Svoj odgovor pišu u obliku himna osobama suprotnog spola. Učenici koji žele čitaju svoje odgovore. Ukoliko takvih nema, prozivam ih nekoliko slučajnim odabirom.

Umjesto molitvenog završetka

Projiciram tekst iz Talmuda (udžbenik, str. 61.) i izražajno ga čitam.

Ako ostane vremena, komentiramo tekst.

"Žena je stvorena iz muškog rebra.
Ne iz njegove glave da mu bude nadmoćna.
Ne iz njegove noge da on po njoj gazi.
Nego iz muškog rebra - da mu bude jednaka;
ispod ruke - da bude zaštićena
i sa strane srca - da bude ljubljena...
Budi jako pažljiv da ne natjeraš ženu u plač,
jer Bog broji njezine suze."
(Talmud)